

**ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ, МІЖГАЛУЗЕВИЙ,
ЛІНГВОСЕМІОТИЧНИЙ ТА ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ВИМІРИ**
Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Третій (освітньо-науковий), доктор філософії</i>
Галузь знань	<i>03 Гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>Філологія</i>
Освітня програма	<i>Філологія</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>вечірня</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, осінній / весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кредити ЕКТС / 120 годин (54 аудиторних годин, з них 40 – індивідуальні заняття, 66 годин СРС)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>залік / модульна контрольна робота</i>
Розклад занять	<i>rozklad.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>Англійська / Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Практичні: к.пед.н, доцент, Демиденко Ольга Павлівна, olga.demydenko80@gmail.com, +380679824929</i>
Розміщення курсу	<i>У розробці</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Основною **метою** освітнього компонента «Теорія і практика перекладу: міждисциплінарний, міжгалузевий, лінгвосеміотичний та лінгвокультурологічний виміри» є розвиток у здобувачів вищої освіти вмінь та формування навичок перекладу на основі комплексного розуміння фахових, лінгвосеміотичних та лінгвокультурологічних особливостей текстів, як репрезентантів лінгвокультурного простору культури мови оригіналу та перекладу. Під час опанування дисципліни здобувачі поглиблюватимуть знання та вміння перекладу та аналізу текстів різних жанрів задля реалізації завдань перекладознавчих досліджень.

Відбувається подальший розвиток фахових компетентностей здобувачів вищої освіти, формування навичок роботи з художнім та медійним текстом та їх впливом на цільову аудиторію.

Здобувачі зможуть:

- Здійснювати оцінку результатів пізнавальної науково-професійної діяльності та її регулювання, будувати і втілювати ефективні стратегії дослідницького саморозвитку та професійного самовдосконалення.
- Використовувати методологічний інструментарій різних галузей знань для реалізації завдань інноваційних міждисциплінарних досліджень
- Планувати й виконувати теоретичні та/або експериментальні дослідження з філології та дотичних міждисциплінарних напрямів із використанням інформаційних технологій, методів та підходів, критично аналізувати результати власних досліджень і здобутки інших науковців.

- Застосовувати сучасні інформаційні методики і технології для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі.

Курс допоможе поглибити теоретичні та практичні перекладознавчі знання, усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату, специфіки застосовування теоретичних знань з перекладознавства, для провадження ефективної професійної діяльності.

Предмет вивчення освітнього компонента:–Особливості перекладу та редагування художніх та медіа текстів з огляду на їх лінгвокультурологічні та лінгвосеміотичні особливості, а також міждисциплінарну і міжгалузеву взаємодію таких текстів.

Програмні результати навчання. У результаті вивчення освітнього компоненту «Теорія і практика перекладу: міждисциплінарний, міжгалузевий, лінгвосеміотичний та лінгвокультурологічний виміри» здобувачі вищої освіти зможуть:

- Планувати й виконувати теоретичні та/або експериментальні дослідження з філології та дотичних міждисциплінарних напрямів із використанням інформаційних технологій, методів та підходів, критично аналізувати результати власних досліджень і здобутки інших науковців.
- Застосовувати сучасні інформаційні методики і технології для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі.
- Використовувати методологічний інструментарій галузі знань інформаційних технологій для реалізації завдань інноваційних міждисциплінарних досліджень.

Крім того, здобувачі зможуть:

- Застосовувати на практиці системи автоматизованого перекладу та методи обробки даних, працювати з лінгвістичними корпусами, лексикографічними та інформаційно-пошуковими системами

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Освітній компонент викладається англійською та українською мовами, тож для виконання запропонованих практичних завдань студентам необхідно володіти англійською мовою на рівні C1. Особлива увага приділяється принципу заохочення студентів до активного навчання, у відповідності з яким студенти мають працювати над практичними тематичними завданнями, які дозволять в подальшому вирішувати реальні проблеми та завдання.

Освітній компонент «Теорія і практика перекладу: міждисциплінарний, міжгалузевий, лінгвосеміотичний та лінгвокультурологічний виміри» має міждисциплінарний характер. Він взаємопов'язаний зі знаннями та уміннями, якими студенти оволодівають у процесі засвоєння таких навчальних дисциплін, як «Академічне письмо та наукова комунікація іноземною мовою», «Лінгвістика фахових мов», «Методологія та організація філологічних досліджень», «Лінгвістична індексація текстів: теорія і практика». Знання, уміння та досвід, здобуті у процесі навчання цієї дисципліни забезпечують подальше провадження здобувачами наукових досліджень для підготовки дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

3. Зміст навчальної дисципліни

Форма навчання	Всього		Розподіл навчального часу та видами занять				Контрольні заходи	
	кредитів	годин	лекційні	практичні	індивідуальні	СРС	МКР	Семестрова атестація
Вечірня	4	120	-	14	40	66	1	Залік

Теорія і практика перекладу: міждисциплінарний, міжгалузевий, лінгвосеміотичний та лінгвокультурологічний виміри

ТЕМА 1. Міждисциплінарна і міжгалузева взаємодія

ТЕМА 2. Лінгвосеміотичний вимір перекладу

ТЕМА 3. Лінгвокультурологічний вимір перекладу

4. НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ ТА РЕСУРСИ

Базова:

1. The Routledge Handbook of Translation Studies and Linguistics. –Edited by **Kirsten Malmkjær**. – 2018
Електронний ресурс. Режим доступу:
https://www.academia.edu/43202394/The_Routledge_Handbook_of_Translation_Studies_and_Linguistics
2. Практичний курс перекладу з англійської мови на українську – Practical Course of Translation from English into Ukrainian : навч. посіб. / Людмила Науменко, Анжела Гордєєва. – Вінниця : Нова Книга, 2011. – 136 с. : іл. <http://nk.in.ua/pdf/929r.pdf>
3. Douglas Robinson. Critical Translation Studies, 2017 – Електронний ресурс. Режим доступу:
<https://ua1lib.org/book/5213018/db2a60?id=5213018&secret=db2a60>
4. <https://site-analyzer.pro/uk/services-seo/text-analyzer/>

Допоміжна:

1. Онлайн ресурс Handbook of Translation Studies Online. Режим доступу:
<https://benjamins.com/online/hts/>
2. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: напрями і проблеми: Підручник. Полтава: Довкілля-К, 2006. 716 с.
3. Українське перекладознавство ХХ століття: бібліографія / ЛНУ імені Івана Франка, НТШ; уклад Тарас Шмігер. Львів, 2013. 626 с.

Навчальний контент

5. МЕТОДИКА ОПАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ОСВІТЬНОГО КОМПОНЕНТА)

№ ПЗ	Тема	Аудиторні години
1	ТЕМА 1. Особливості міжгалузевої і міждисциплінарної взаємодії текстів	18 (всього)
2	Тема 1.1. Інтертекстуальність як характеристика спектру міжтекстових відношень	6
3	Тема 1.2. Генетична, інтенційна, іманентна, рецепційна інтертекстуальність, їх роль у процесі перекладу	6
4	Тема 1.3. Використання інтертекстових елементів для проведення прикладних перекладознавчих досліджень	6
5	ТЕМА 2. Лінгвосеміотичний вимір тексту і його відтворення в перекладі	18 (всього)
6	Тема 2.1. Лінгвосеміотика як наука: основні завдання і міждисциплінарна взаємодія	6
7	Тема 2.2. Особливості прикладного застосування теоретичного корпусу лінгвосеміотики у роботі перекладача. Семіотика авторської картини світу.	6
8	Тема 2.3. Лінгвосеміотичний аналіз текстів	6
9	ТЕМА 3. Лінгвокультурологічний вимір тексту і його відтворення в перекладі	18 (всього)

10	Тема 3.1. Текст як репрезентант лінгвокультурного простору автора.	9
11	Тема 3.2. Маркери лінгвокультурної приналежності тексту та їх відтворення у перекладі	9
Всього:		54

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студентів полягає у підготовці до аудиторних занять шляхом опрацювання матеріалів практичних занять і підготовки до тематичних дискусій, пошуку та аналізу матеріалів за тематикою занять, підготовці презентацій, а також виконанні реферативно-аналітичної роботи. Час СРС вказаний у таблиці пункту 6.

№ ПЗ	Тема	СРС
1	ТЕМА 1. Особливості міжгалузевої і міждисциплінарної взаємодії текстів Завдання на СРС: аналіз текстів художньої та сучасної літератури, а також медіатекстів з застосуванням прикладних лінгвістичних технологій	12
2	ТЕМА 2. Лінгвосеміотичний вимір тексту і його відтворення в перекладі. Завдання на СРС: аналіз текстів художньої та сучасної літератури, а також медіатекстів з застосуванням прикладних лінгвістичних технологій	12
3	ТЕМА 3. Лінгвокультурологічний вимір тексту і його відтворення в перекладі Завдання на СРС. аналіз текстів художньої та сучасної літератури, а також медіатекстів з застосуванням прикладних лінгвістичних технологій	12
6	Реферативно-аналітична робота	12
7	Підвищення рейтингу. Залік	12
Всього:		84

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

- **Відвідування занять**

Відвідування практичних, а також відсутність на них, не оцінюється. Однак, студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для виконання семестрового індивідуального завдання. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички. У разі асинхронного навчання, пов'язаного з форс-мажорними обставинами, студент мають можливість отримати бали за дисципліною шляхом виконання поточних практичних завдань та МКР.

- **Актуальну інформацію** щодо організації навчального процесу з дисципліни студенти отримують через повідомлення у групі в Telegram/Viber/ WhatsApp або Електронному кампусі. Під час змішаної/асинхронної форми навчання заняття проходять у форматі відеоконференцій на платформі ZOOM. Виконані домашні навчальні завдання здобувачі вищої освіти завантажують у свої папки на гуглдиску або у мережі Телеграм,. Термін виконання домашнього навчального завдання – 1 тиждень з моменту отримання або згідно з інструкціями викладача.

- **Пропущені контрольні заходи**

Поточні практичні завдання, подані з порушенням термінів їх виконання, не оцінюються. Якщо студент був відсутній через поважну причину, то він/вона має право на перескладання.

- **Поточний контроль.** Викладач регулярно заносить результати поточного контролю в модуль «Поточний контроль» Електронного кампусу згідно з Положенням про поточний, календарний і семестровий контроль в КПІ ім. Ігоря Сікорського. Детальніше: https://document.kpi.ua/2020_7-137. Ознайомитися з результатами поточного контролю студент може в особистому кабінеті в Електронному кампусі.
- **Правила призначення заохочувальних балів.** Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), заохочувальні бали не входять до основної 100-бальної шкали РСО і не можуть перевищувати 10% рейтингової шкали, тобто максимальна кількість додаткових балів – 10. Для підвищення мотивації здобувачів вищої освіти займатися науково-дослідницькою роботою, їм призначають заохочувальні бали за участь у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах і воркшопах за тематикою освітнього компонента (за умови публікації тез доповіді або наявності сертифікату про участь у відповідному заході). Підставою для нарахування заохочувальних балів може бути участь у перекладацьких проєктах КПІ ім. Ігоря Сікорського. Штрафні бали з освітнього компоненту не передбачені.
- **Календарний контроль** проводиться з метою підвищення якості навчання студентів та моніторингу виконання графіку освітнього процесу студентами.
- **Академічна доброчесність**
Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.
- **Норми етичної поведінки**
Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.
- **Процедура оскарження результатів контрольних заходів**
Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно з наперед визначеними процедурами.
Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів у порядку, передбаченому нормативними документами КПІ ім. Ігоря Сікорського.
- **Дистанційне та асинхронне навчання**
Дистанційне та асинхронне навчання через проходження онлайн-курсів за певною тематикою допускається за умови погодження зі студентами. У разі, якщо невелика кількість студентів має бажання пройти онлайн-курс за певною тематикою, вивчення матеріалу за допомогою таких курсів допускається, але студенти повинні виконати всі письмові завдання, які передбачені у освітньому компоненті.
Виставлення оцінки за контрольні заходи шляхом перенесення результатів проходження онлайн-курсів не передбачено. У разі асинхронного навчання, пов'язаного з формажорними обставинами, студент мають можливість отримати бали за дисципліною шляхом виконання поточних практичних завдань та МКР.
- **Інклюзивне навчання**
Освітній компонент може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.
- **Позааудиторні заняття**

Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни заохочення студентів до участі в перекладацьких проектах факультету, зокрема – в проектах з художнього перекладу з подальшою публікацією результатів у журналі Ars Translatica, а також міжінституційному проекті CATforGrad

8. ВИДИ КОНТРОЛЮ ТА РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (PCO)

Програмні результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються студентам на першому занятті. Кожен з трьох тематичних блоків передбачає 18 год практичних занять. Практичне наповнення заняття може коригуватись згідно вимог навчального процесу.

Процедура оцінювання результатів навчання за цим освітнім компонентом, форми контролю і рейтингова система оцінювання регламентовані Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>) та Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/32>). Результати навчання з дисципліни оцінюються за PCO першого типу, тобто підсумкова оцінка здобувача формується на основі виконання всіх завдань, передбачених контрольними заходами. Оцінювання результатів навчання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Оцінювання та поточний контроль. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за роботу на практичних заняттях і написання реферативно-аналітичної роботи в кінці семестру.

Рейтинг студентів з кредитного модуля складається з балів, що він/вона отримує за:

1. Робота на практичних заняттях—50 балів.
 2. Виконання реферативно-аналітичної роботи (з двох частин)- 50 балів.
- Максимальна кількість балів = 100.

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кількість	Всього
1	Робота на практичних заняттях	50%	2	25	50
2	Реферативно-аналітична робота	50%	50	1	50
	Всього				100

У разі дистанційного навчання з метою забезпечення безперервного освітнього процесу в умовах карантину, організація освітнього процесу та семестрового контролю з кредитного модуля відбувається згідно **Тимчасового регламенту проведення семестрового контролю у дистанційному режимі** (затвердженому наказом 7/86 від 08 травня 2020 року).

Основні критерії оцінювання роботи студентів

Активна участь в практичних заняттях

Ваговий бал – 2, максимальна кількість балів на заняттях 2x25= 50 балів.

Критерії оцінювання:

«відмінно» – (2-1,8 балів)– активна робота на парі, повне і цілком правильне виконання домашніх навчальних завдань з урахуванням вивченого матеріалу за темою заняття (не менше 90% потрібної інформації);

«добре» 1,7-1,5 балів– достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями під час заняття; домашнє навчальне завдання виконане з незначними помилками;

«задовільно» 1,4-1,2 – неповне виконання домашнього завдання (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки під час роботи на занятті; якщо студент не здав домашнє навчальне завдання, але активно працює на занятті, його робота буде оцінена за цим критерієм

«незадовільно» – 1-0 балів незадовільна робота під час заняття (менше 60% потрібної інформації) та невиконане домашнє навчальне завдання.

У разі асинхронного навчання, пов'язаного з форс-мажорними обставинами, бали за участь у практичних заняттях можливо отримати шляхом виконання завдань, передбачених для кожного заняття:

Реферативно-аналітична робота виконується письмово. Робота складається з двох частин: 1 частина перекладу художнього або медіатексту (на вибір здобувача), 2 частина присвячена аналізу здійсненого перекладу з урахуванням інтертекстуальних, лінгвосеміотичних та лінгвокультурологічних особливостей тексту оригіналу. Кожне з завдань оцінюється в 25 балів максимум.

Відмінно: 25-20 балів (повністю висвітлено питання, 100-91%);

Добре: 19-17 балів (90-76%);

Задовільно: 16-12 балів (75-61%);

Незадовільно : 11-0 балів (надано менше 60% необхідної інформації).

Календарний контроль

Для отримання відповідної кількості балів необхідно брати участь у всіх видах навчальних активностей з дисципліни. Є можливість отримати додаткові заохочувальні бали до рейтингу (до 10 балів) за умови участі у відповідних перекладацьких активностях (перекладацькі проекти, виконання конкурсних перекладів, виконання додаткових ініціативних завдань за тематикою курсу тощо)

Календарний контроль: провадиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.

Календарний контроль проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу. Атестація здобувачів проводиться на 8 та 14 тижнях з зазначенням поточного рейтингу. Умовою задовільної атестації є значення поточного рейтингу здобувача не менше 50% від максимально можливого за 7 та 13 тиждєнь.

Максимальна кількість балів на першій атестації є сума балів за: роботу на 11 практичних заняттях (22 бали) – максимально 22 бали. Таким чином, з першої атестації здобувач отримує "задовільно", якщо його поточний рейтинг буде не менше 11 балів.

Максимальна кількість балів на другій атестації складатиме суму балів за роботу на роботу на 20 практичних заняттях (40 балів) – максимально 40 балів. Таким чином, студент отримує "задовільно", якщо його поточний рейтинг буде не менше 20 балів.

Критерій		I календарний контроль	II календарний контроль
Термін календарного контролю		8-ий тиждєнь	14-ий тиждєнь
Умови атестації	отримання Поточний рейтинг	≥ 11 балів	≥ 20 балів

Семестровий контроль: залік

Семестровий контроль у формі заліку проводиться на останньому занятті з освітнього компонента. Здобувач отримує позитивну залікову оцінку за результатами його роботи протягом семестру, якщо у підсумку він набрав не менше 60 балів та виконав умови допуску до семестрового контролю. Умовою допуску до семестрового контролю є позитивна оцінка з модульної контрольної роботи (≥ 30 балів).

Здобувач виконує залікову контрольну роботу, якщо

- він виконав умови допуску до заліку, але його підсумковий рейтинг за семестр нижчий за 60 балів;
- він хоче підвищити поточну оцінку з освітнього компонента.

Якщо здобувач виконує залікову контрольну роботу, його попередній рейтинг скасовується і він отримує остаточну оцінку за її результатами. Залікова контрольна робота оцінюється у 100 балів і містить завдання за темами освітнього компонента, прописаними у п. 5 цього силабусу. Залікова контрольна робота проводиться у письмовій формі, складається з двох практичних завдань. Завдання передбачають переклад двох англомовних текстів українською мовою за тематикою, яка вивчалась під час кредитного модулю.

Ваговий бал за кожне з завдань – 50 балів. Виконання завдань оцінюється за наступною шкалою:

– «відмінно» – безпомилкове виконання завдання з аналізу тексту. Допускаються одна чи дві помилки – 45-50 балів.

– «добре» – повне виконання завдання та виконання завдання з незначними помилками; зв'язне, лексично коректне письмове та усне мовлення при перекладі, з декількома граматичними помилками – 38-44 бали.

– «задовільно» – неповне виконання завдання та виконання завдання з кількома незначними помилками; уривчасте, нелогічне, лексично бідне письмове та усне мовлення, при перекладі, наявні численні порушення граматичних норм – 30-37 балів.

– «незадовільно» – незадовільна відповідь, виконання менше 60% контрольних завдань

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

9.1. На залік винесено тематичний матеріал, прописаний у п. 5 цього силабусу.

9.2. Для цього освітнього компонента передбачене визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті згідно з процедурою, прописаною у Положенні про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/node/179>).

Можливість зарахування сертифікатів проходження дистанційних чи онлайн курсів за відповідною тематикою.

Можливе зарахування сертифікатів проходження дистанційних або онлайн курсів Coursera, Prometheus та ін., а також участі у перекладацьких проектах за умови надання відповідного підтвердження.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцент КТППАМ, канд.пед.наук, доцент Демиденко О.П.

Ухвалено кафедрою ТППАМ (протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету лінгвістики (протокол №1 від 31 серпня 2022 р.)